

نیازمند هماهنگی هستیم نه انتزاع

علی اکبر خسروی نژاد، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

مهر

هر یک از وزارتخانه‌های جهادکشاورزی و صنعت، معدن و تجارت در تنظیم بازار محصولات کشاورزی تنها یکی از اعضای کمیسیون هستند که با حذف یک وزارتخانه انتظار حل مشکل تنظیم بازار محصولات کشاورزی غیرمنطقی است. در دوره‌ی ۸۶-۱۳۸۱ وظیفه تنظیم بازار محصولات اساسی به کمیسیون تنظیم بازار واگذار شد. این کمیسیون شامل ۹ عضو بود که دو عضو آن وزارت بازرگانی (وقت) و وزارت جهادکشاورزی بودند. مهمترین تصمیمات این کمیسیون تصویب طرح ذخیره سازی گوشت مرغ، طرح جامع سیمان، تعیین قیمت‌های کف و سقف کالاهای اساسی حساس و ضروری بوده است. در تصمیمات مرتبط با محصولات کشاورزی وزارت جهادکشاورزی نقش مهمی را ایفاء می‌نمود. از سال ۱۳۸۶ به بعد با تشکیل کارگروه کنترل بازار با ریاست وزیر بازرگانی (وقت) اختیارات کمیسیون تنظیم بازار به کارگروه مذکور منتقل گردید. در این کارگروه نیز همانند کمیسیون تنظیم بازار نقش وزارت جهادکشاورزی در تصمیمات این بخش پررنگ بوده است.

اصولاً برای اتخاذ سیاست مناسب تنظیم بازار لازم است که هر دو طرف عرضه و تقاضای محصول همراه با هم مورد توجه قرار گیرد. لذا حضور وزارت جهاد کشاورزی نیز به عنوان متولی بخش کشاورزی در کارگروه مذکور، ریشه در همین اصل داشته است.

تصور عدم حضور وزارت جهادکشاورزی در فرآیند تصمیم‌سازی و اجراء مسلماً بازار این بخش را با چالش مواجه می‌سازد. یک قسمت این چالش معطوف به عدم آگاهی کامل اعضای دیگر (اعضایی به جز وزارت جهادکشاورزی) به ساختار تولید بخش کشاورزی است که احتمالاً محتوی تصمیم اخذ شده مفید و اثربخش نخواهد بود. قسمت دوم چالش آن است که مجری تصمیم اخذ شده برای محصولات کشاورزی، وزارت جهادکشاورزی است که عدم حضور آن می‌تواند با عدم اجرای سیاست اخذ شده همراه باشد.

بنابراین نتیجه می‌گیریم که برای تدوین و اجرای یک سیاست مناسب تنظیم بازار لازم است تمامی دستگاه‌های حافظ منافع در فرآیند شکل‌گیری بازار حضور داشته باشند. حذف هر یک از این دستگاه‌ها، کارایی اتخاذ و اجرای سیاست اخذ شده را به شدت کاهش داده و حتی ممکن است تصمیماتی متضاد با اهداف تعریف شده قبلی شکل گیرد.